

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **J. Ł.**,

skazanego z art. 190a § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 16 lipca 2026 r.,

zażalenia skazanego

na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego IX Wydziału Karnego –
Odwoławczego Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 8 maja 2026 r.,

o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku
Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 12 marca 2026 r., sygn. akt IX Ka 706/25

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zastępca Przewodniczącego IX Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Kielcach, zarządzeniem z dnia 8 maja 2026 r., odmówił przyjęcia wniosku skazanego J. Ł. o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 12 marca 2026 r. w sprawie o sygn. akt IX Ka 706/25, gdyż skazany złożył ten wniosek w dniu 28 kwietnia 2026 r., a więc z przekroczeniem zawitego siedmiodniowego terminu, określonego w art. 422 § 1 k.p.k. (k. 3 akt SN).

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniósł skazany. Zaskarżył je w całości i zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, polegający na uznaniu, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn zależnych od skazanego, podczas gdy uchybienie to było skutkiem nieporozumienia na linii klient-adwokat. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia (*pkt 1*), przywrócenie terminu zawitego do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 12 marca 2026 r. na podstawie art. 126 § 1 k.p.k. (*pkt 2*) oraz sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach i jego doręczenie skazanemu (*pkt 3*) (*k. 4-5 akt SN*).

W dniu 18 czerwca 2026 r. (prezentata) do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo przewodnie z Sądu Okręgowego w Kielcach IX Wydziału Karnego – Odwoławczego z dnia 16 czerwca 2026 r. wraz z pismem skazanego zatytułowanym „Uzupełnienie zażalenia” z dnia 8 czerwca 2026 r. złożonym w Biurze Podawczym Sądu Okręgowego w Kielcach w dniu 11 czerwca 2026 r., nadesłane w ślad za aktami IX Ka 706/25 (II K 192/24) przesłanymi do Sądu Najwyższego wraz z zażaleniem, celem dołączenia do akt sprawy (*k. 8-15 akt SN*). Jak wynika z treści ww. pisma, skazany powtarza wnioski sformułowane w pkt. 1-3 zażalenia (por. wnioski z pkt. 1-2 „uzupełnienia zażalenia”), domagając się równocześnie wezwania byłego obrońcy skazanego do złożenia oświadczenia co do przyczyny niedochowania terminu (art. 9 § 1 oraz art. 167 k.p.k.), ewentualnie przesłuchania skazanego na tę okoliczność dla uprawdopodobnienia braku winy strony (wniosek z pkt. 3 „uzupełnienia zażalenia”) oraz uwzględnienia przy ocenie „niezawinionego uchybienia” szczególnych okoliczności dotyczących skazanego: wieku 80 lat, przewlekłych problemów zdrowotnych i równoległych obciążeń wieloma postępowaniami rodzinnymi i cywilnymi, pozostającymi w tle sprawy karnej (wniosek z pkt. 4 „uzupełnienia zażalenia”), szeroko odnosząc się do ww. wniosków/punktów w dalszych partiach pisma, a także załączając m. in. kopię wniosku o uzasadnienie przedmiotowego wyroku datowanego na 24 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W zaskarżonym zarządzeniu wskazano, że skazany J. Ł. złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 12 marca 2026 r., sygn. akt IX Ka 706/25 (datowany na 24 kwietnia 2026 r.) w Biurze Podawczym Sądu Okręgowego w Kielcach w dniu 28 kwietnia 2026 r. (k. 418 akt sprawy IX Ka 706/25), tj. ponad miesiąc po terminie. Zaznaczono, że stosownie do treści art. 524 § 1 zd. 2 k.p.k. wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem należy zgłosić w sądzie, który wydał orzeczenie, w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia orzeczenia, tj. od dnia 12 marca 2026 r. (w czynności tej uczestniczył skazany i jego obrońca – zob. protokół rozprawy apelacyjnej k. 400-402 akt sprawy IX Ka 706/25), zatem wskazany termin do złożenia przedmiotowego wniosku upłynął w dniu 19 marca 2026 r., co w konsekwencji spowodowało odmowę jego przyjęcia.

Powyższe ustalenia – wbrew twierdzeniom skarżącego – uznać należy za prawidłowe. Jak wynika z analizy akt sprawy IX Ka 706/25 (II K 192/24), wniosek skazanego o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku wpłynął do Biura Podawczego Sądu Okręgowego w Kielcach w dniu 28 kwietnia 2026 r. (skazany sporządził go w dniu 24 kwietnia 2026 r. i tego samego dnia przesłał pocztą do ww. Sądu – zob. koperta k. 419, wniosek opatrzony prezentatą k. 418), a więc z przekroczeniem zawitego siedmiodniowego terminu, określonego w art. 422 § 1 k.p.k. Skarżący w uzasadnieniu zażalenia wskazuje wprawdzie na okoliczność jakoby uchybienie ww. terminowi było skutkiem nieporozumienia na linii klient-adwokat, podnosząc, że cyt. „[p]o ogłoszeniu wyroku w dniu 12 marca 2026 r., był w głębokim przekonaniu, że obrońca złoży w terminie wniosek o uzasadnienie wyroku, co otworzy nam drogę do dalszego odwoływania się. Niestety, na skutek błędu w komunikacji wniosek taki nie został przez niego złożony w ustawowym terminie”, zaś o tym, że wniosek nie wpłynął do ww. Sądu skazany dowiedział się dopiero po upływie terminu i niezwłocznie po powzięciu tej informacji, podjął samodzielne działania i w dniu 28 kwietnia 2026 r. osobiście złożył wniosek w Biurze Podawczym. Argumentacja ta, rozszerzona w piśmie skazanego zatytułowanym „uzupełnienia zażalenia”, stanowiącym w istocie wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 12 marca 2026 r., sygn.

akt IX Ka 706/25, nie znajduje potwierdzenia w aktach sprawy, tym samym uznać należy ją za gołosłowną. Jak wynika bowiem z treści protokołu rozprawy apelacyjnej z dnia 12 marca 2026 r., na ogłoszenie wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach, podobnie jak na ww. termin rozprawy apelacyjnej, stawili się m. in. skazany i jego obrońca, dlatego po jego ogłoszeniu i powzięciu wiedzy o „najważniejszych powodach wyroku” ww. bez przeszkód mogli dokonać wszelkich niezbędnych ustaleń w kwestii złożenia przedmiotowego wniosku (tj. tego kto go składa i w jakim terminie). Samo „głębokie przekonanie” skazanego, że powyższego dokona obrońca, czy też w żaden sposób nie potwierdzone oświadczeniem obrońcy tłumaczenie o tzw. nieporozumieniu na linii klient-adwokat czy błędzie w komunikacji, zestawione z faktem reprezentowania skazanego przez profesjonalnego obrońcę czy dochowania terminu do złożenia przedmiotowego zażalenia — w kontekście jednoznacznej regulacji procesowej dotyczącej terminu na złożenie wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku — należy uznać za nieprzekonujące, a jako takie całkowicie chybione. Podobnie ocenić należy argumenty przedstawione w piśmie skazanego zatytułowanym „uzupełnienie zażalenia” określone jako „szczegółne okoliczności” dotyczące osoby skazanego, tj. jego wieku 80 lat, przewlekłych problemów zdrowotnych i równoległych obciążeń wieloma postępowaniami rodzinnymi i cywilnymi pozostającymi w tle sprawy karnej, mające usprawiedliwiać zaniechanie złożenia w terminie wniosku o uzasadnienie wyroku. Argumenty te jednak nie zostały w żaden sposób udokumentowane, a zatem i je należy uznać za nieprzekonujące. Co zaś się tyczy wskazanych przez skarżącego w zażaleniu obaw odnośnie do utrzymania w mocy zaskarżonego zarządzenia, tj. „bezpowrotnego zamknięcia drogi do sprawiedliwego procesu i obrony swoich praw”, to biorąc pod uwagę okoliczność jednoczesnego złożenia przez skazanego wniosku o przywrócenie mu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego w sądzie właściwym, tj. Sądzie Okręgowym w Kielcach, zawartego w pkt. 2-3 przedmiotowego zażalenia, powtórnego następnie w pkt. 1-2 pisma skazanego zatytułowanego „uzupełnienie zażalenia”, które jak wskazano już wyżej stanowi w istocie wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z

dnia 12 marca 2026 r., sygn. akt IX Ka 706/25, co do którego czynności procesowe Sąd ten podejmie zapewne po zakończeniu czynności dotyczących przedmiotowego zażalenia zgodnie z art. 126 § 2 k.p.k., pozostaną one dochowane.

W tym stanie rzeczy, słusznie odmówiono przyjęcia wniosku skazanego o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, gdyż został on złożony po upływie terminu zawitego z art. 422 § 1 k.p.k., czego skarżący skutecznie nie podważył. Dlatego zaskarżone zarządzenie nie może być wzruszone.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

[J.J.]

[a.ł]